

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

На правах рукопису

ГОЛУБ
Анна Григорівна

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА
В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО
КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ**

Спеціальності:

08.06.01 — Економіка підприємств і форми
господарювання
+
08.10.02 — Територіальні системи
та комплекси

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Львів - 1997

Дисертація є рукописом.

Робота виконана в Інституті регіональних досліджень НАН України.

Науковий керівник — кандидат економічних наук
Смовженко Тамара Степанівна

Науковий консультант — доктор економічних наук
Фурдичко Орест Іванович

Офіційні опоненти — доктор економічних наук
Оксанич Олександр Еммануїлович

— кандидат економічних наук, доцент
Пащенко Іван Никифорович

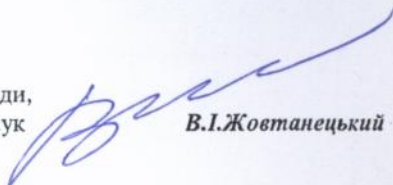
Провідна організація - Тернопільська академія народного
господарства

Захист відбудеться "20" серпня 1997 р. о 11 год. на засіданні спеціалізованої ради Д.04.10.01. із захисту докторських дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук в Інституті регіональних досліджень НАН України за адресою: 290026, м. Львів, вул. Козельницька, 4.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Інституту регіональних досліджень НАН України.

Автореферат розіслано "17" травня 1997 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради,
кандидат економічних наук

В.І.Жовтанецький

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

1.1. Актуальність теми. Впровадження ринкових відносин в Україні, процеси роздержавлення та приватизації майна сприяли виникненню в Україні великої кількості підприємств нового типу — приватних, колективних та акціонерних власників. Частково змінився статус державних виробничих підприємств — підвищився рівень їхньої економічної незалежності у виробничо-господарській діяльності.

У зв'язку з тим, що основною *метою* підприємництва в ринкових умовах господарювання, як зазначається в Законі України "Про підприємництво", є одержання власного прибутку, виникає проблема узгодження виробничої й економічної діяльності окремих підприємств з інтересами розвитку території. Таке узгодження повинно було б здійснюватися на основі Законів України "Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве самоврядування", "Про бюджет України на наступний (поточний) рік" та ін. Однак застосування положень цих законів у практичній діяльності щодо підтримки підприємств за рахунок податкових та ін. пільг має певні перестороги через нерозв'язаність теоретичних питань організаційно-економічного механізму спрямування розвитку підприємництва в інтересах розвитку регіону.

1.2. Мета та завдання дисертаційного дослідження. Метою даного дисертаційного дослідження є розробка методичних підходів до створення організаційно-економічного механізму спрямування розвитку підприємництва в інтересах регіону (*соціально-виробничого комплексу регіону (СВКР)*).

Відповідно до мети дослідження в дисертації вирішуються такі завдання:

- визначення суті поняття "інтереси регіону";
- визначення суті поняття "соціально-виробничий комплекс" регіону;
- обґрунтування ролі підприємництва у впливі на розвиток соціально-виробничого комплексу регіону;

- 187780
- обґрунтування організаційної структури механізму спрямування підприємництва на розвиток регіону;
 - обґрунтування функціональної структури організаційно-економічного механізму спрямування підприємництва в інтересах регіону;
 - обґрунтування важелів економічної підтримки підприємництва в інтересах регіону.

1.3. Предмет та об'єкти дослідження. Предметом дослідження дисертації є методологічні та методичні засади управління розвитком соціально-виробничих комплексів регіону.

Об'єктом дослідження вибрано соціально-виробничий комплекс регіону.

1.4. Методологічна база дослідження. Методологічною основою виконання дисертаційної роботи послужили системотехнічні підходи до вирішення складних соціально-економічних явищ і процесів, теоретичні положення щодо формування соціально орієнтованої ринкової економіки.

Використано наукові праці українських та зарубіжних учених з питань планування та управління розвитком території, матеріально-технічного, фінансово-економічного та кадрово-освітнього забезпечення програм розвитку територіально-виробничих комплексів.

1.5. Наукова новизна. Науковою новизною дисертаційного дослідження є:

- визначення суті поняття “інтереси регіону”;
- системний підхід до управління розвитком соціально-виробничого комплексу регіону;
- обґрунтування організаційно-методичних положень вдосконалення програмного управління розвитком СВК регіону;

- обґрунтування організаційної та функціональної структури механізму управління розвитком СВК регіону;
- обґрунтування системи мотивацій розвитку підприємництва в інтересах регіону.

1.6. Теоретичне і практичне значення. Теоретичні розробки та методологічні підходи, що сформульовані в дисертації, є внеском у систему знань про методи управління розвитком регіону, зокрема в методи побудови механізму реалізації програм розвитку соціально-виробничих комплексів регіону.

1.7. Апробація результатів дослідження. Теоретичні положення дисертаційної роботи доповідались на міжнародних науково-практичних конференціях “Соціально-економічні та екологічні проблеми розвитку адміністративного району” (м. Тернопіль, 1997 р.), “Становлення нової економічної системи в Україні” (м. Львів, 1994 р.), на науковому семінарі Інституту регіональних досліджень НАН України “Проблеми використання виробничого та науково-технічного потенціалу України”.

1.8. Структура й обсяг роботи. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку літератури.

1.9. Публікації. Основні положення і висновки, що містяться в дисертаційній роботі опубліковані в 8 наукових статтях. Загальний обсяг публікацій — 4,0 д.а., у т.ч. особисто автора — 2,3 д.а.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Соціально-виробничий комплекс регіону — як об'єкт організаційного й економічного управління. Соціально-виробничий комплекс регіону (СВКР) — це сукупність об'єктів виробничого, інженерного та соціального обслуговування, що розташовані на даній території регіону.

СВКР має істотну відмінність щодо методів управління процесами досягнення цілей свого розвитку. Їх суть порівняно з методами, що використовуються в інших виробничих системах, визначається тим, що СВКР є сукупністю господарських комплексів різних сфер народного господарства. Інтереси СВКР однозначно не виражають інтересів кожного з територіальних комплексів (підприємств), що входять до нього, і навпаки — інтереси територіальних комплексів (підприємств) не виражають інтересів СВКР.

У ринкових умовах господарювання найсуттєвішими критеріями спрямування розвитку СВКР як об'єкта управління є:

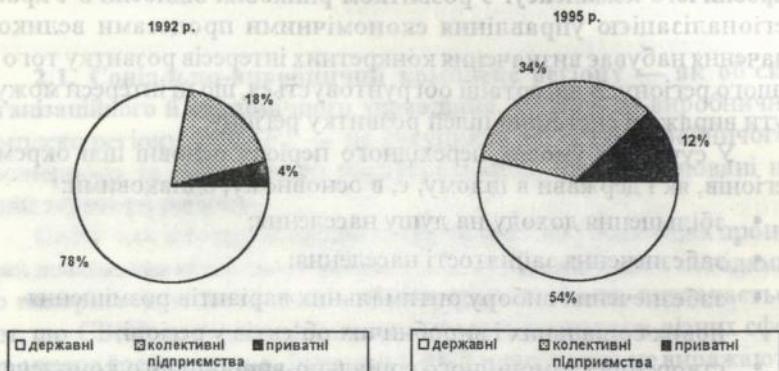
- виробничо-технологічна пов'язаність основних господарських процесів, а також необхідна і достатня для цього сукупність засобів виробництва та елементів виробничої інфраструктури;
- соціально-інфраструктурна забезпеченість життєдіяльності населення в регіоні;
- економічні взаємозв'язки між окремими частинами СВКР — регіональними, виробничими, фінансовими, банківськими, комерційними структурами тощо;
- інформаційно-управлінська єдність, що відображає становлення розгалуженої системи виробничих, постачальницько-збутових, маркетингових, науково-технічних зв'язків між окремими підприємствами, організаціями і галузями та забезпечує реалізацію функцій координації, регулювання, управління предметами і засобами праці, економічними зв'язками і відносинами;
- територіальна єдність, що виникає в результаті просторово узгодженого розвитку і взаємодії компонентів СВКР, спільного використання об'єктів виробничої і соціальної інфраструктур.

2.2. Інтереси регіону — як система цілей розвитку її соціально-виробничого комплексу. З розвитком ринкових відносин в Україні, регіоналізацією управління економічними процесами великого значення набуває визначення конкретних інтересів розвитку того чи іншого регіону. В дисертації обґрунтовується, що ці інтереси можуть бути виражені системою цілей розвитку регіону.

У сучасних умовах перехідного періоду основні цілі окремих регіонів, як і держави в цілому, є, в основному, однаковими:

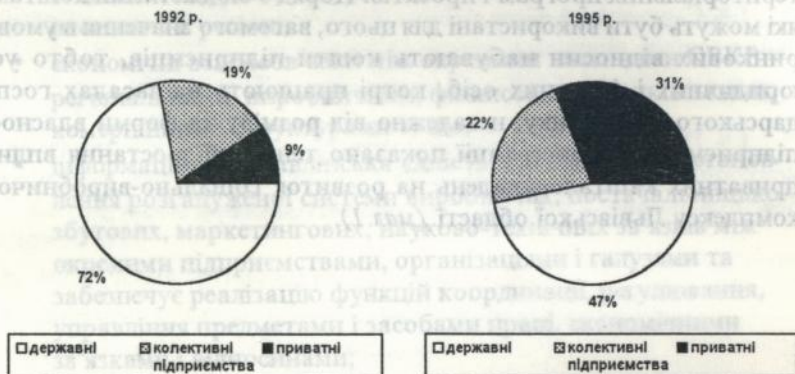
- збільшення доходу на душу населення;
- забезпечення зайнятості населення;
- забезпечення вибору оптимальних варіантів розміщення нових соціальних і виробничих об'єктів у регіоні;
- створення гармонійного соціально-виробничого комплексу регіону як складової частини соціально-виробничого комплексу в цілому;
- забезпечення раціонального природокористування, охорона навколишнього середовища та ін.

2.3. Підприємництво — як фактор розвитку соціально-виробничого комплексу регіону. Одна з проблем управління розвитком території — інвестиційне забезпечення реалізації територіальних програм і проектів. Поряд з бюджетними коштами, які можуть бути використані для цього, вагомим значення в умовах ринкових відносин набувають кошти підприємців, тобто усіх юридичних і фізичних осіб, котрі працюють на засадах господарського розрахунку, незалежно від розміру та форми власності підприємства. В дисертації показано тенденції зростання впливу приватних капіталовкладень на розвиток соціально-виробничого комплексу Львівської області (мал. 1).

Мал. 1. Розподіл капіталовкладень у соціально-виробничій комплекс Львівщини за джерелами утворення.

Хоча частка приватного капіталу в загальному обсязі капіталовкладень зростає, однак у цілому вона залишається на низькому рівні. Крім того, капіталовкладення приватного сектора, в основному, спрямовані на будівельно-монтажні роботи (мал. 2).

Мал. 2. Фінансування будівельно-монтажних робіт Львівщини за джерелами утворення.

У зв'язку з тим, що основною метою підприємництва в ринкових умовах господарювання є одержання прибутку, для регіональних органів влади важливим завданням є спрямування підприємницької діяльності в інтересах розвитку території.

2.4. Основні чинники дієвості механізму спрямування підприємництва в інтересах території. В дисертації на базі аналізу досвіду управління розвитком території в європейських країнах в умовах відродження національних економік робиться висновок, що механізм спрямування підприємництва в інтересах розвитку території базується на таких трьох чинниках: розвинена мережа підприємств, що працюють в умовах конкурентного середовища; система економічного програмування розвитку території; функціонування системи важелів державної підтримки заходів, що передбачені програмами.

На сьогодні кожен з названих чинників механізму узгодження інтересів розвитку території та окремих підприємств перебуває в стадії розвитку. На нашу думку, відносно найбільш сформованою ланкою в цій системі є мережа підприємств. В Україні сьогодні, на наш погляд, є необхідна кількість підприємств, аби забезпечити конкурентне середовище в основних галузях народного господарства. Тільки малих підприємств і кооперативів у 1995 р. в Україні існувало понад 95000 одиниць; у промисловості функціонувало близько 13 тис. малих підприємств (табл. 1).

Проте, як показує аналіз, формування мережі нових підприємств в регіонах відбувається стихійно, без врахування структури народного господарства, що тут склалася. В дисертації обґрунтовується пропозиція щодо встановлення на основі балансових методів управління в межах територій певних параметрів, які би визначали відповідні пропорції щодо кількості підприємств, робочих місць та обсягу продукції в певних галузях економіки.

Меншого рівня розвитку досягли інші складові досліджуваного механізму. Передовсім, необхідно розробити новий концепційний підхід до соціально-економічного програмування розвитку території, який би відповідав ринковим засадам господарювання. Необхідним є, на думку автора, запровадження чіткої системи прогнозування, програмування та індикативного планування розвитку СВКР. Доцільно використати при цьому досвід країн з розвинутою економікою.

Таблиця 1
Структура діючих малих підприємств промисловості по галузях
в 1995 р.

Г А Л У З Ї	Кількість діючих МП у промисловості	
	одиниць	у % до підсумку
Вся промисловість	12947	100,00
електроенергетика	3	0,02
паливна	27	0,21
чорна металургія	114	0,88
кольорова металургія	47	0,36
хімічна та нафтохімічна (без хіміко-фармацевтичної)	713	5,54
машинобудування та металообробка (без медико-інструментальної)	5231	40,40
промисловість будівельних матеріалів	866	6,69
скляна і фарфоро-фаянсова	102	0,79
лісова, деревообробна і целюлозно- паперова	1266	9,78
легка	1970	15,20
харчова	635	4,90
мікробіологічна	12	0,09
борошно-круп'яна та комбікормова	56	0,43
медична	176	1,36
поліграфічна	404	3,12
інші виробництва	1324	10,22

Джерело: матеріали Мінстату України.

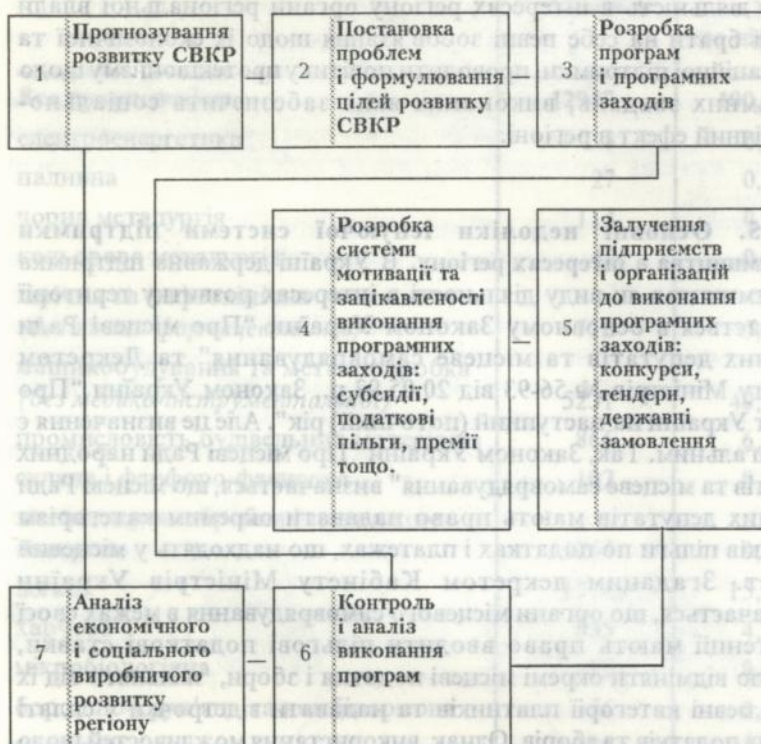
У цих країнах програми розвитку території, як правило, не мають призначення прямого регулювання розвитку економічних процесів. Їхньою істотною характеристикою є рекомендаційність програмних завдань. Усе залежить від економічної зацікавленості. Якщо ринкова кон'юнктура створює умови для одержання порівняно вищих прибутків поза межами програм, то підприємства можуть і не дотримуватись рекомендацій, не зазнаючи санкцій з боку держави.

Для зацікавлення підприємців здійснювати свою підприємницьку діяльність в інтересах регіону органи регіональної влади повинні брати на себе певні зобов'язання щодо їх економічної та організаційної підтримки, проводити політику протекціонізму щодо програмних завдань, виконання яких забезпечить соціально-економічний ефект в регіоні.

2.7. Обґрунтування системи економічного програмування

2.5. Основні недоліки існуючої системи підтримки підприємництва в інтересах регіону. В Україні державна підтримка підприємництва як виду діяльності в інтересах розвитку території визначається в основному Законом України "Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве самоврядування" та Декретом Кабінету Міністрів № 56-93 від 20.05.93 р., Законом України "Про бюджет України на наступний (поточний) рік". Але це визначення є дуже загальним. Так, Законом України "Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве самоврядування" визначається, що місцеві Ради народних депутатів мають право надавати окремим категоріям платників пільги по податках і платежах, що надходять у місцевий бюджет. Згаданим декретом Кабінету Міністрів України передбачається, що органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції мають право вводити пільгові податкові ставки, повністю відмінити окремі місцеві податки і збори, звільнити від їх сплати певні категорії платників та надавати відстрочки у сплаті місцевих податків та зборів. Однак, використання можливостей щодо підтримки підприємництва в інтересах розвитку території стримується відсутністю належного механізму їх реалізації. Передовсім не окреслюється: за що і в яких випадках, в якому розмірі платникам податку (*підприємцям*) можуть надаватись пільги в оподаткуванні.

2.6. Функціональна структура організаційно-економічного механізму спрямування розвитку підприємництва в інтересах території.
 В дисертації обґрунтовується функціональна структура організаційно-економічного механізму спрямування розвитку підприємництва в інтересах території. Вона, на нашу думку, повинна включати, як основні, такі сім функцій (мал. 3):

Мал. 3. Функціональна структура механізму спрямування розвитку підприємництва.

Джерело: матеріали Міжтату України.

- прогнозування розвитку СВКР;
- постановка проблем і формулювання цілей розвитку СВКР;
- розробка програми і програмних заходів;
- розробка системи мотивації та зацікавленості виконання програмних заходів: субсидії, податкові пільги, премії тощо;
- залучення підприємств і організацій до виконання програмних заходів: конкурси, тендери, державні замовлення;
- аналіз економічного і соціального розвитку регіону;
- контроль і аналіз виконання програм.

2.7. Обґрунтування системи економічного програмування розвитку регіону. В дисертації з врахуванням досвіду зарубіжних країн, традицій вітчизняного економічного програмування, а також науково-дослідних робіт, що виконувались за участю автора в Інституті регіональних досліджень НАН України, обґрунтовується, що сукупність програм, які визначають розвиток території та стимулюють діяльність підприємств, що на ній розташовані, повинна включати, на наш погляд, *такі програмні розробки:*

1). Прогноз розвитку складових територіально-виробничого комплексу в системі міжнародного, міждержавного та міжгалузевого поділу праці на 15-20 років (*суто науковий прогноз*);

2). Програма розвитку території (*області, міста, населеного пункту*) на 4-5 років — період повноважень Рад народних депутатів і державних адміністрацій (*програма намірів*). Цей документ повинен включати: прогноз розвитку територіально-виробничого комплексу на середньотерміновий період часу; програмні завдання, яких необхідно досягти; систему важелів, стимулів для зацікавлення підприємців (*підприємств*) виконувати програмні завдання.

3). Програма розвитку територіально-виробничого комплексу області (*міста, населеного пункту*) на рік як сукупність інвестиційних проектів з відповідними заходами економічного стимулювання (*програма зобов'язань*). Серед заходів програми зобов'язань передовсім повинні бути відображені заходи щодо будівництва об'єктів соціальної інфраструктури розвитку міського і приміського транспорту, охорони здоров'я тощо.

2.8. Інституційне забезпечення механізму спрямування розвитку підприємництва в інтересах території. У дисертації обґрунтована структура інституційного забезпечення функціонування механізму спрямування підприємництва в інтересах регіону. Зокрема, обґрунтовується необхідність створення в регіонах (*обласних центрах*) регіональних інститутів розвитку, які б здійснювали основну роботу з підготовки програм розвитку регіону (мал. 4).

Мал. 4. Інституційне забезпечення спрямування розвитку підприємництва в інтересах регіону.

2.9. Система мотивацій та зацікавлення підприємців у виконанні програм розвитку територій. У дисертації обґрунтовується потреба загальнодержавної постановки і вирішення питання про законодавче визначення важелів державної підтримки підприємництва. Мова йде про розробку економічних законів та норм, які б сприяли, визначали порядок застосування важелів щодо заохочення вкладення інвестицій у розвиток економіки. Таких важелів можна виділити декілька груп: кредити і пільгове кредитування, державні субсидії, пільгове оподаткування, майнова підтримка й ін.

2.10. Вдосконалення кредитної підтримки підприємництва. Як показує аналіз нормативно-правових документів, питання використання кредитної державної підтримки підприємництва практично залишається нерозробленим. Існуючий в Україні підхід до вирішення питань державної кредитної підтримки підприємств, що визначений Указом № 194/95 від 9.03.1995 р., лише обумовлює механізм її здійснення. Кредитна підтримка підприємництва в Україні не залежить від виду діяльності, суті роботи підприємства, що використовує банківський кредит, а отже, її не можна розглядати як метод стимулювання виробництва в інтересах розвитку території.

У той же час саме мобільність кредиту, за допомогою якого швидко перерозподіляються загальні ресурси — гроші, дає можливість у стислі строки здійснити переорієнтацію виробництва, спрямувати його на інтереси регіону.

Для використання кредиту як важеля економічної підтримки підприємництва в інтересах регіону необхідним є:

- надання державних гарантій під кредити, спрямовані на малий бізнес, фермерське господарство, підприємства тих галузей, яким визначено пріоритети державними програмами;
- надання пільг або звільнення від оподаткування прибутку комерційних банків, отриманого від розміщення кредитів у сфери, визначені державними програмами як пріоритетні;
- законодавче встановлення пільгових кредитів, які спрямовуються на інвестування розвитку виробництва;
- зниження процентних ставок сплати за кредити.

Обґрунтовується, що недовість засобів кредитної підтримки підприємництва українськими банками зумовлює орієнтацію підприємців на зарубіжні інвестиції. Так, майже всі інвестиційні проекти, які були зареєстровані у Львівській облдержадміністрації на початок 1996 р., розроблялися практично в орієнтації на іноземного інвестора. В багатьох пропорціях не розглядаються можливості реалізації інвестиційних проектів із залученням вітчизняних банків, інвестиційних фондів, виробничих і торгових підприємств.

2.11. Вдосконалення системи бюджетної підтримки у вигляді субсидій. Практика субсидіювання регіонів в Україні використовується давно і широко. Причиною цього є суттєві розходження в рівнях бюджетного забезпечення окремих регіонів за рахунок надходжень від податків, зборів та від прибутку підприємств комунальної власності. В дисертації обґрунтовується необхідність посилення стимулюючої ролі субсидіювання підприємництва, зокрема при збільшенні кількості робочих місць. Оскільки сьогодні субсидіювання не пов'язується з підприємництвом і не має стимулюючої ролі, а використовується, в основному, як джерело коштів для забезпечення функціонування соціальної інфраструктури регіону та завершення будівництва.

2.12. Вдосконалення системи пільгового оподаткування та майнова підтримка підприємництва. До найбільш широкоживаних методів підтримки підприємництва в інтересах розвитку території належить пільгове оподаткування діяльності підприємств, а також інвестицій.

У дисертації критично аналізується підхід до пільгового оподаткування, що застосовується сьогодні в Україні стосовно суб'єктів, які реалізують інвестиційні проекти. На думку автора, цей підхід має недолік, який полягає в тому, що діяльність стимулів, що ним передбачені, окреслена певною територією (наприклад, експериментально-економічною зоною "Сиваш"). У дисертації обґрунтовується необхідність встановлення на законодавчому рівні поряд із системою пільгового оподаткування діяльності в депресивних регіонах системи, яка б стимулювала види діяльності, що спрямовані на виконання заходів, визначених програмами соціально-економічного розвитку усіх областей України, зокрема — заходів щодо скорочення безробіття, будівництва об'єктів соціальної інфраструктури, переробки сільськогосподарської продукції, захисту довкілля тощо.

На думку автора, необхідно переглянути існуючу в Україні систему приватизації державного майна. Частку державного майна, що підлягає приватизації, доцільно здавати в безоплатну оренду підприємцям, діяльність яких буде спрямована на виконання завдань програм соціально-економічного розвитку території.

3. ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

3.1. Соціально-виробничий комплекс регіону є об'єктом соціального й економічного управління, методи якого суттєво відрізняються від методів управління господарськими госпрозрахунковими комплексами.

3.2. У забезпеченні розвитку СВКР важливе місце займають підприємства регіону не тільки як платники податків, а й як суб'єкти, діяльність яких може тими чи іншими методами спрямовуватись на виконання програм розвитку регіону.

3.3. Механізм спрямування підприємництва в інтересах розвитку соціально-виробничого комплексу повинен забезпечувати виконання таких функцій:

- прогнозування розвитку СВКР;
- постановка проблем і формулювання цілей розвитку СВКР;
- розробка програми і програмних заходів;
- розробка системи мотивації та зацікавленості виконання програмних заходів: субсидії, податкові пільги, премії тощо;
- залучення підприємств і організацій до виконання програмних заходів: конкурси, тендери, державні замовлення;
- аналіз економічного і соціального розвитку регіону;
- контроль і аналіз виконання програм.

3.4. Основою організаційного забезпечення участі підприємств в інтересах регіону є розробка регіональних програм соціально-економічного розвитку регіону, в т.ч. прогнозованих, на період повноважень виборних органів влади, на календарний рік.

3.5. Для залучення підприємств до виконання програм соціально-економічного розвитку регіону необхідним є законодавче вирішення питань щодо економічного заохочення з боку держави учасників виконання цих програм. Таке заохочення доцільно здійснювати шляхом надання пільгових кредитів, бюджетного субсидювання, пільгового оподаткування, майнової підтримки та ін.

4. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ ВИКЛАДЕНІ АВТОРОМ У ТАКИХ ПУБЛІКАЦІЯХ

- 4.1. Голуб А. Експортно-імпорتنний потенціал України. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Становлення нової економічної системи в Україні”. 20-21 грудня 1994 р. Львівський торговельно-економічний інститут Укоопспілки. - 0,8 д.а.
- 4.2. Прокопів Б., Турко Ф., Голуб А. Управління інвестиційним процесом. — Київ: Укр ІНТЕІ, 1994. — 0,3 д.а. (Особистий внесок 0,15 д.а. — зроблено аналіз існуючої практики управління інвестиційним процесом на підприємстві).
- 4.3. Турко Ф., Бречко Т., Голуб А. Зовнішньоекономічна діяльність і порядок квотування і ліцензування. — Київ, Укр ІНТЕІ, Укр НТІ, 1994. — 0,3 д.а. (Особистий внесок - 0,15 д.а. розглянуто порядок квотування).
- 4.4. Побурко Я., Голуб А., Кардаш В. До питання реорганізації інвестиційного забезпечення ЖКГ регіону. Соціально-економічні дослідження в перехідний період: Зб.наук.праць / НАН України, Інститут регіональних досліджень. — Львів, 1996. — 0,4 д.а. (Особистий внесок 0,2 д.а. — запропонувала підхід до інвестиційного забезпечення програми розвитку СВК регіону).
- 4.5. Антошок Я., Мокій А., Криницька Л., Голуб А. Про деякі пріоритети державної підтримки малого підприємництва. Зб. наук. пр.: Соціально-економічні та екологічні проблеми розвитку адміністративних районів. Наукові доповіді міжнародної науково-практичної конференції (м.Тернопіль, 17-18 квітня 1997 р.) / Інститут регіональних досліджень НАН України. — Львів, 1997. — 0,8 д.а. (Особистий внесок 0,2 д.а. — сформульовано територіальні критерії оцінки пріоритетів розвитку малого бізнесу).

- 4.6. Побурко Я., Голуб А., Коломийчук В. Максимізація використання можливостей території — основна концепція розвитку ТВК. Зб. наук. пр.: Соціально-економічні та екологічні проблеми розвитку адміністративних районів. Наукові доповіді міжнародної науково-практичної конференції (м.Тернопіль, 17-18 квітня 1997 р.) / Інститут регіональних досліджень НАН України. — Львів, 1997. — 0,4 д.а. (Особисто автора 0,25 д.а. — зроблено аналіз концепцій програм соціально-економічного розвитку території).
- 4.7. Побурко Я.О., Даниленко А.І., Голуб А.Г. Підприємництво і розвиток території: узгодження інтересів // Регіональна економіка. — 1997 — № 3. — 0,6 д.а. (Особисто автора 0,25 д.а. — запропоновано фінансові важелі державної підтримки підприємництва).
- 4.8. Побурко Я.О., Голуб А.Г. Про систему важелів державної підтримки підприємництва в інтересах розвитку території. В зб. наук. пр.: Соціально-економічні дослідження в перехідний період. — ІРД НАН України. Львів, 1996. — 0,4 д.а. (Особистий внесок 0,3 д.а. — запропонувала підходи до розробки механізму спрямування підприємництва в інтересах розвитку території).

Annotation

Golub A. "Organizational and economic mechanism for the development of entrepreneurship in the system of social and manufacturing complex of the region."

This thesis is presented for the degree of the Doctor of Economic Sciences on a specialty:

08.06.01 — "Economy of enterprises and forms of management";
08.10.02 — "Territorial systems and complexes".

Institute of the regional researches of the National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv 1997.

Аннотация

Голуб А.Г. *Организационно-экономический механизм развития предпринимательства в системе социально-производственного комплекса региона.*

Диссертация на соискание учёной степени кандидата экономических наук по специальностям:

08.06.01 — “Экономика предприятий и формы хозяйствования”;

08.10.02 — “Территориальные системы и комплексы”.

Институт региональных исследований Национальной академии наук Украины, Львов, 1997.

Защищаемая диссертация является рукописью, которая содержит теоретические исследования в области разработки методологических подходов к созданию организационно-экономического механизма направления предпринимательства в интересах региона.

Обоснованы организационная, функциональная структуры механизма направления предпринимательства в интересах региона, определены важнейшие рычаги экономической поддержки предпринимательства.

Annotation

Golub A. *“Organizational and economic mechanism for the development of entrepreneurship in the system of social and manufacturing complex of the region”.*

This thesis is presented for the degree of the Doctor of Economic Sciences on on speciality:

08.06.01 — “Economy of enterprises and forms of management”;

08.10.02 — “Territorial systems and complexes”.

Institute of the regional researches of the National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv 1997.

The presented thesis is a manuscript considering theoretical researches in the area of development of the methodological approaches for the creation of the organizational - economic mechanism to direct entrepreneurial activities for the benefit of a region.

The organizational and functional structures of the mechanism to direct entrepreneurial activities for the benefit of a region are motivated; the major levers for economic support of entrepreneurship are determined.

Ключові слова: інтереси регіону, соціально-виробничий комплекс регіону, підприємництво, організаційно-економічний механізм.

Підготовлено до друку 12.05.97. Формат 60 x 84_{1/4}.
Кількість арк. - 1,16. Наклад 110. № зам. 97/5-5.
Друк ТОВ "Простір М".
Львів, вул. Колесні, 2.

435496

The presented thesis is a manuscript considering theoretical-researches in the area of development of the methodological approaches for the creation of the organizational-economic mechanism for direct entrepreneurial activities for the benefit of a region. The organizational and functional structures of the mechanism for direct entrepreneurial activities for the benefit of a region are motivated; the major levels for economic support of entrepreneurship are determined.

Ключевые слова: предпринимательство, формы хозяйствования;

Ключевые слова: экономика предприятий и форм хозяйствования; территориальные системы и комплексы; институты региональной экономики; экономика Украины, Львов, 1997.

Защищаемая диссертация является рукописью, которая содержит теоретические исследования в области разработки методологических подходов к созданию организационно-экономического механизма направления предпринимательства в интересах региона.

Обоснованы организационно-функциональные структуры механизма направления предпринимательства в интересах региона, определены важнейшие рычаги экономической поддержки предпринимательства.

Annotation

Golub A. "Organizational and economic mechanism for the development of entrepreneurship in the system of social and manufacturing complex of the region".

This thesis is presented for the degree of the Doctor of Economic Sciences on a speciality:

08.06.01 — "Economy of enterprises and forms of management";

08.10.02 — "Territorial systems and complexes".

Institute of the regional researches of the National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv 1997.

Підписано до друку 12.05.97. Формат $60 \times 84/_{16}$.
Умовн. друк. арк. 1,16. Наклад 110. № зам. 97/5-5.
Друк ТОВ "Простір М".
Львів, вул. Колеси, 2.

435496

AB 37.781